

ΕΤΟΣ 63ον

8 Νοεμβρίου 2015

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 45 (3258)

ΑΓΓΕΛΟΙ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Μεγάλη η σημερινή έορτή των Παμμεγίστων Ταξιαρχών Μιχαήλ καί Γαβριήλ καί πασών των έπουρανίων δυνάμεων Άσωμάτων. Κι είναι μιá έορτή πού δέν λαμβάνει άφορμή από κάτι πού έγινε σέ συγκεκριμένο τόπο καί ιστορικό χρόνο. Άκριβώς επειδή οι Άγγελοι είναι υπερφυσείς οντότητες, «λειτουργικά πνεύματα εις διακονίαν άποστελλόμενα» (Έβρ. 1,14), γι' αυτό καί δέν κινούνται μέ όρους ανθρώπινους. Έμεις οι άνθρωποι τούς προσεγγίζουμε κάνοντας αναγωγές οικείες σέ έμάς, γι' αυτό καί λέμε ότι αναφερόμενοι στους Άγγέλους μιλάμε μέ τρόπο άνθρωπομορφικό. Έτσι, καί η Έκκλησία μας σήμερα έορτάζει τή συναχή τους, δηλαδή τή συγκέντρωση των πιστών στους Ναούς πρός τιμήν τους, ώστε η Έκκλησία συναζόμενη καί λατρεύουσα τόν Κύριο τής Δόξης νά τιμήσει παράλληλα τούς φωτόμορφους καί φωτοειδείς Άγγέλους.

Ειδικά σήμερα έρχεται στή μνήμη μας τό «σώμεν καλώς» πού βροντοφώνησε ό Άρχάγγελος Γαβριήλ, όταν ό Έωσφόρος έξέπεσε καί από Άγγελος έγινε διάβολος, συμπαρασύροντας στήν πτώση του ικανό αριθμό Άγγέλων πού μέ τήν πτώση τους έγιναν δαίμονες. Αυτό τό «σώμεν καλώς» συγκράτησε τούς λοιπούς Άγίους Άγγέλους, περισώζωντάς τους στή θεία οικειότητα. Τό προβάλλει δέ η Έκκλησία, γιά νά μάς έφιστήσει τήν προσοχή στόν διαρκή κίνδυνο πού έλλοχεύει τήν κάθε στιγμή τής ζωής μας, νά παρεκκλίνουμε καί νά πέσουμε σέ κρίμα καί κατάκριμα. Άς μήν έπαναπαυόμαστε λοιπόν, γιατί όσο ζοϋμε, είμαστε σέ στάδιο άγώνα μέ προφανή τήν πιθανότητα τής πτώσης, γι' αυτό καί αναγκαία τήν πνευματική έπαγρύπνηση.

«Οὐκ Άγγέλοις υπέταξεν τήν οικουμένην τήν μέλλουσαν»

Πρό Χριστοϋ, ό ρόλος των Άγγέλων σάν νά φαίνεται έντονότερος. Στην Παλαιά Διαθήκη, όπου είναι προφανής η άπόσταση Θεοϋ καί ανθρώπων μετά τήν πτώση, οι Άγγελοι εμφανίζονται σέ πολλά περιστατικά ως οι εξαγγέλιοντες τό

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Έβρ. β' 2-10)

Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἀνώτερος ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους

Ἀδελφοί, εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοή ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; ἣτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ Θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασι καὶ ποικίλαις δυνάμεσι καὶ Πνεύματος Ἁγίου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν. Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξε τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν, διεμαρτύρατο δὲ πού τις λέγων· τί ἐστὶν ἄνθρωπος ὅτι μιμήσκη αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπεσκέπη αὐτόν; ἠλάττωσας αὐτὸν βραχὺ τι παρ' ἀγγέλους, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν, καὶ κατέστησας αὐτόν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου· πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. Ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξει αὐτῷ τὰ πάντα οὐδὲν ἀφήκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. Νῦν δὲ οὕτω ὄρωμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποταγμένα· τὸν δὲ βραχὺ τι παρ' ἀγγέλους ἠλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ παντός γεύσῃται θανάτου. Ἐπρεπε γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειώσαι.

θέλημα τοῦ Κυρίου. Δέν ὑπάρχει ἀμεσότητα στὴ σχέση Θεοῦ-ἀνθρώπων, ἀλλῆλα παρεμβάλλονται οἱ ἄγγελοι γιὰ νὰ γνωστοποιήσουν τὸν Νόμο καὶ τὴ θεία βουλή. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὸν παραπάνω χαρακτηρισμὸ πού τοὺς ἀποδίδει ὡς λειτουργικῶν πνευμάτων, προσθέτει «εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν» (Έβρ. 1,14). Παρεμβάλλονται ἀποστελλόμενοι σὲ ὅσους πρόκειται νὰ κληρονομήσουν τὴ σωτηρία.

Κι αὐτὴ ἡ ἀποστολή τῶν Ἀγγέλων, μάλιστα δημιουργήσε περιπλοκές, καθὼς οἱ ἄνθρωποι ἐντυπωσιαζόμενοι ἀπὸ τὸ ὑπερκόσμιο παρουσιαστικὸ τῶν ὑπερφυῶν αὐτῶν ὄντοτήτων, δέν τοὺς δέχονταν ὡς συνδούλους τους, ἀλλῆλα ὡς ἀνωτέρους τους. Ἔρχεται λοιπόν, ὁ Παῦλος σήμερα μὲ ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς του πού ἀπευθύνει πρὸς τοὺς συμπατριῶτες του Ἑβραίου, νὰ πεί ὅτι οἱ ἄγγελοι εἶναι ἄξιοι πάσης τιμῆς μὲν, ἀλλῆλα δέν εἶναι ἐπικυρίαρχοι τῶν ἀνθρώπων. Κι αὐτὸ γιὰτὴν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, τῆς ὁποίας προσδοκοῦμε νὰ μετέχουμε ὡς πολῖτες στὴν ἀτελεύτητη αἰωνιότητα, δέν ἡγεμονεύεται ἀπὸ Ἀγγέλους, ἀλλῆλα κυριαρχεῖται ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Μεσσία καὶ Λυτρωτὴ Χριστό!

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς σωτηρίας ἡμῶν

Τί θέλει νὰ πεί γιὰ τοὺς Ἀγγέλους ὁ Παῦλος; Θέλει νὰ τονίσει ὅτι ἡμεῖς πλέον, στὴν ἐποχὴ τῆς Χάριτος, δέν ἔχουμε ἀνάγκη διαμεσολαβητῶν στὴ σχέση μας μὲ τὸν Θεὸ Πατέρα. Ἡ Ἐκκλησία ὡς ἡ νέα οἰκουμένη, ὡς ὁ νέος κόσμος τοῦ Θεοῦ, δέν ἐξουσιάζεται ἀπὸ ὑπερφυεῖς ὄντοτες, ἀλλῆλα ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Μονογενὴ Υἱὸ καὶ Λόγο τοῦ Θεοῦ! Ἀπὸ τὴ στιγμή πού ὑπάρχει τὸ πρόσωπο τοῦ

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἄδελφοί, ἐάν ὁ λόγος, ὁ ὁποῖος ἐκπρῦχθηκε δι' ἀγγέλων, εἶχε κύρος καί κάθε παράβασις καί παρακοή ἔλαβε δικαίαν ἀνταπόδοσιν, πῶς θά ξεφύγωμεν ἑμεῖς, ἐάν δεῖξωμεν ἀμέλειαν διὰ μίαν τόσον μεγάλην σωτηρίαν; Ἡ σωτηρία αὐτή ἄρχισε νά κηρύττεται ἀπό τόν Κύριον, ἔπειτα μᾶς ἐβεβαίωθηκε ἀπό ἐκείνους πού τήν ἄκουσαν, καί ὁ Θεός προσέθετε τήν μαρτυρίαν του μέ σημεῖα καί τέρατα καί μέ διάφορα θαύματα καί μέ διαμοιρασμόν χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος σύμφωνα μέ τήν θέλησίν του. Διότι ὁ Θεός δέν ὑπέταξε εἰς ἀγγέλους τόν μέλλοντα κόσμον, διὰ τόν ὁποῖον μιλάμε. Διεβεβαίωσε τοῦτο ἕνας πού λέγει κάπου, Τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὥστε νά τόν θυμᾶσαι, ἢ τί εἶναι ὁ υἱός τοῦ ἀνθρώπου ὥστε νά τόν προσέχης; Τόν ἔκαμες δι' ὀλίγον χρόνον κατώτερον ἀπό τοὺς ἀγγέλους, μέ δόξαν καί τιμὴν τόν ἐστεφάνωσες καί τόν ἔκανες κυρίαρχον τῶν ἔργων σου. Ὅλα τὰ ὑπέταξες κάτω ἀπό τὰ πόδια του. Ἀφοῦ λοιπόν ὑπέταξε ὅλα εἰς αὐτόν, δέν ἄφησε τίποτα ἀνυπότακτον εἰς αὐτόν. Ἀλλά τώρα δέν βλέπομεν ἀκόμη νά ἔχουν ὅλα ὑποταχθῆ εἰς τόν ἄνθρωπον. Βλέπομεν ὅμως τόν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος ἔγινε δι' ὀλίγον χρόνον κατώτερος ἀπό τοὺς ἀγγέλους, διὰ νά γευθῆ, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, θάνατον διὰ κάθε ἄνθρωπον, νά εἶναι στεφανωμένος μέ δόξαν καί τιμὴν, λόγῳ τοῦ παθήματος τοῦ θανάτου. Διότι ἦτο πρέπον δι' αὐτόν, διὰ τόν ὁποῖον καί διὰ τοῦ ὁποῖου ὑπάρχουν τὰ πάντα, προκειμένου νά φέρῃ πολλοὺς υἱούς εἰς τὴν δόξαν, νά κάνῃ τόν ἀρχηγόν τῆς σωτηρίας τῶν τέλειον διὰ τῶν παθημάτων.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλη, Ἀρχιμ. Εὐ. Αντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

Χριστοῦ κι ἑμεῖς σκοπεύουμε νά ἐγκεντριστοῦμε σέ αὐτό, ἀπό τή στιγμή πού ὁ ἴδιος ὁ Χριστός μᾶς διασφάλισε τήν ἀμεσότητα καί τήν οικειότητα στή σχέση μας μαζί του, ἰδίως παραδίδοντάς μας τό Σῶμα καί τό Αἷμα του «εἰς βρώσιν καί πόσιν», δέν χρειαζόμαστε ἀντιπροσώπους, παρέμβλητους, μεσάζοντες γιά νά πορευθοῦμε πρὸς τόν Χριστό. Δικαίωμά μας εἶναι ἡ ἀμεσότητα τῆς προσωπικῆς ἐπαφῆς, ἔτσι ἡ Ἐκκλησία δέν δέχεται μεσάζοντες.

Τότε μπορούμε νά θεωρήσουμε τοὺς Ἀγγέλους κατὰ κάποιο τρόπο ἄχρηστους πιά; Ὁχι, διότι οἱ Ἄγγελοι δέν πλάστηκαν γιά νά ἐξυπηρετοῦν ἑμᾶς. Κύριο ἔργο τους εἶναι ἡ ἀτελεύτητη δοξολογία τοῦ Θεοῦ. Λέει ὁ Μέγας Βασίλειος ὅτι στέκονται κυκλικά γύρω ἀπό τόν θρόνον τοῦ Θεοῦ, τόν ἐνατενίζουν, δηλαδή διαρκῶς διαπιστώνουν τή θεία δόξα καί τόν ἀνυμνοῦν. Ἀλλὰ καί τό νά μεταφέρουν τή θεία βουλή κατὰ τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ στοὺς ἀνθρώπους του, δέν καταπαοῦν, ὄχι πλεόν ὅμως, ὡς παρέμβλητοι στή σχέση Θεοῦ-ἀνθρώπων, ἀλλ' ὡς φύλακες Ἄγγελοι, συναντιλήπτορες μας στὸν πνευματικό ἀγώνα καί βοηθοί μας ἀόρατοι στήν προσπάθειά μας νά γίνουμε οὐρανοπολίτες. Ἰδίως, ὁ φύλακας Ἄγγελός μας μένει στό πλευρό μας ἰσοβίως, ὄχι ὡς ἐπικυρίαρχός μας, ἀλλὰ ὡς φίλος καί συνοδοιπόρος, στήν πορεία μας πρὸς τόν Χριστό. →

8 Νοεμβρίου 2015: ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ΄ ΛΟΥΚΑ.

† Σύναξις τῶν ἀρχιστρατῆγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων δυνάμεων.
Ἦχος: πλ. β΄ – Ἑωθινόν: Α΄ – Ἀπόστολος: Ἐβρ. β΄ 2-10 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. π΄ 41-56.

Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 15 Νοεμβρίου, Η΄ Λουκᾶ.
Ἀπόστολος: Ἐφεσ. β΄ 14-22 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ι΄ 25-37.

→ Ἀδελφοί μου, εἶναι πολὺ παρήγορο νὰ γνωρίζουμε ὅτι γύρω μας δέν κινοῦνται μόνο μηχανήματα, ἀνθρώπινα κατασκευάσματα μέ σκοπούς πολλῆς φορές ἠθικά προβληματικούς. Εἶναι μεγάλη ἀνάπαυση νὰ κατανοοῦμε πῶς στὸν ἀέρα γύρω μας, δέν κινοῦνται μόνο τὰ σέ διάφορες συχνότητες κύματα, πού ἐξυπηρετοῦν τὴν ἀνθρώπινη σκοπιμότητα. Εἶναι μεγάλη χαρὰ νὰ διαπιστώνουμε πῶς μᾶς περιβάλλει νέφος ἀναρίθμητης στρατιᾶς οὐρανίων, Ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων, ὑμνούντων καὶ δοξαζόντων τὸν Θεὸ καὶ βοηθούντων τοὺς ἀνθρώπους προστατευτικῶς. Σήμερα στή χάρη τους, ἄς προσευκηθοῦμε ὅλοι νὰ πορευόμαστε «ὑπὸ πτερύγων Ἀγγέλων σκιάν». Ἐπειδὴ ὅμως, εἰδικῶς ἐορτάζει ἡ Πολεμικὴ μας Ἀεροπορία, νὰ εὐχηθοῦμε στό προσωπικό της νὰ εἶναι πάντοτε ὑπὸ τὴν κραταιὰ σκέπη τῶν ἀγγελικῶν πτερύγων, πιστοὶ στὴν ἀποστολή τους ὡς ὑπέρμαχοι τῶν δικαίων τῆς πατρίδας μας.

Ἀρχιμ. Ἰ. Ν.

Νέα ἔκδοση τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

JEAN DANIELOU ΟΙ ΑΓΓΕΛΟΙ ΚΑΙ Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥΣ

(Α΄ ἔκδ., σχῆμα 14x21 ἑκατ., σελ. 176)

Τό νὰ μιλάει κανεὶς γιὰ τοὺς Ἀγγέλους δέν εἶναι ἄκαιρο. Διαπιστώνουμε ὅτι οἱ γνωστότεροι Ἅγιοι καὶ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ ἐξῆσαν ἐξοικειωμένοι μέ αὐτούς. Καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ παράδοση τοὺς παραχώρησε ἓνα εὐρὺ πεδίο στή θεολογία της.

Στό ἔργο τοῦτο ὁ ἐπιφανὴς Γάλλος θεολόγος Jean Daniélou δέν προβαίνει σέ μία πλήρη πραγματεία ἀγγελολογίας. Πρόκειται γιὰ μία μελέτη ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τῶν Ἀγγέλων, τὴν ὁποία ἐκπύνησε βασιζόμενος στίς πατερικὲς πηγές, οἱ ὁποῖες ἀποδείχθηκαν ἰδιαίτερα πλούσιες ὑπ’ αὐτὴ τὴν ἄποψη.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καὶ ὥρα 6.00 π.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ.

..«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ’ ὅλο τὸν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr